

Hart voor vrouwen

Aan welke ziekte sterven wereldwijd de meeste vrouwen? Met deze vraag opende een redactioneel van *The Lancet*.¹ Hartaanvallen en beroertes blijken tweemaal zoveel vrouwelijke slachtoffers te eisen als alle vormen van kanker samen. Vrouwen hebben zelfs een grotere kans om aan hart- en vaatziekten te overlijden dan mannen. Jaarlijks sterven 16,5 miljoen mensen aan deze ziekten, onder wie 8,6 miljoen vrouwen. De meeste van deze sterfgevallen vinden plaats in ontwikkelingslanden en de verwachting is dat tegen 2010 hart- en vaatziekten daar – net als overigens in de Verenigde Staten en Nederland – de belangrijkste doodsoorzaak zullen zijn. Het feit dat men lange tijd bij een hartpatiënt vooral aan een man dacht, heeft tot onderschatting van het probleem bij vrouwen geleid. Zowel artsen als vrouwen zijn zich niet bewust van de risico's. De laatste tijd verschijnt er meer informatie over het thema 'vrouwen en hartziekten' en de aandacht van *The Lancet* staat niet op zichzelf. *Women's Health Issues*, het officiële orgaan van het Amerikaanse Jacobs Institute of Women's

Health, doet in een themanummer verslag van een conferentie over preventie van hart- en vaatziekten.² De Nederlandse Hartstichting heeft in het factsheet Hart- en vaatziekten bij mannen en vrouwen gegevens over de Nederlandse situatie op een rij gezet.³ Hoewel de kans op sterfte aan de verschillende hart- en vaatziekten samen voor mannen in elke leeftijdscategorie hoger is dan voor vrouwen, overlijden er meer vrouwen dan mannen aan deze ziekten. Met name beroertes op hogere leeftijd zijn hier debet aan. (TLJ)

- 1 *The greatest threat to women's health. Lancet* 2003;362:1165.
- 2 Hayes SN, et al. *The Jacobs Institute of Women's Health report on the prevention of heart disease in women: findings and recommendations from the 'Women and Heart Disease: Putting Prevention into Primary Care' conference. Women's Health Issues*, 2003;13:115-21.
- 3 *Hart- en vaatziekten bij mannen en vrouwen, cijfers en feiten. Nederlandse Hartstichting, oktober 2003. Te downloaden via: <http://www.hartstichting.nl>*

Halfjaarlijkse hypertensiecontrole blijkt voldoende

Halfjaarlijkse bloeddrukcontroles zijn even effectief als driemaandelijke controles. Tot die conclusie komt de Hypertension Follow-up Study Group. Die vergeleek in een RCT het effect van zes- en driemaandelijke bloeddrukcontroles op de gemiddelde bloeddruk, patiënttevredenheid en therapietrouw bij patiënten met hypertensie. Vijftig huisartsen includeerden 609 patiënten tussen de 30 en 74 jaar met essentiële hypertensie die behandeld werden met een of meerdere antihypertensiva. De ene groep (302 patiënten) kreeg eens in de 3 maanden een bloeddrukcontrole door de huisarts, de andere groep (307 patiënten) werd halfjaarlijks gecontroleerd. De patiënten

bezochten de huisarts in totaal bijna 11.000 keer gedurende een gemiddelde follow-up van 33,6 maanden. De halfjaarlijkse groep bezocht de huisarts significant minder vaak in vergelijking met de driemaandelijke groep (respectievelijk 16,2 en 18,8 consulten, $p < 0,0001$). De gemiddelde bloeddruk was echter in beide groepen gelijk, net als de patiënttevredenheid. Toch vonden patiënten die halfjaarlijks gecontroleerd werden dat hun huisarts de hypertensie niet serieus genoeg nam. De therapietrouw was gelijk in beide groepen, maar de betrouwbaarheid van deze informatie was dubieus. Een andere opmerkelijke bevinding was de daling van de bloeddruk in beide groepen

pen tijdens de follow-up. Deze daling wordt waarschijnlijk veroorzaakt door de aangescherpte richtlijnen. Maar dit suggereert ook dat, voor de verlaging van de bloeddruk, de frequentie van bloeddrukcontroles veel minder belangrijk is dan altijd werd gedacht.

De NHG-Standaard Hypertensie laat het in het midden en adviseert, na stabiele instelling van de bloeddruk, een drie- tot zesmaandelijkse bloeddrukcontrole. Gezien de uitkomsten van dit onderzoek en de werkdruk in de dagelijkse praktijk is de halfjaarlijkse bloeddrukcontrole het overwegen waard. (ToH)

Birtwhistle RV, et al. *Randomised equivalence trial comparing three month and six month follow up of patients with hypertension by family practitioners. BMJ* 2004 (online).

Kwaliteit van de huisartsenopleiding

Tijdens de 'Dag van de huisarts' op 12 februari was er een kleine workshop van de LOVAH over de kwaliteit van de opleiding. Slechts een enkele haio bezocht die bijeenkomst, maar er is een mogelijkheid tot revanche: de LOVAH organiseert een landelijke enquête over tevredenheid over de opleiding onder alle haio's. Het is de bedoeling om tot een jaarlijkse monitor te komen. De enquête zal in mei/juni worden verstuurd. Invullen dus.

De komende tijd willen we ook in H&W meer aandacht besteden aan opvattingen van jonge huisartsen. Goed geschreven discussiebijdragen over de opleiding, de toekomst van de huisartsgeneeskunde en het takenpakket zijn welkom. (JZ)

De berichten, commentaren en reacties in het Journal richten zich op de wetenschappelijke en inhoudelijke kanten van de huisartsgeneeskunde. Bijdragen van lezers zijn welkom (redactie@nhg-nl.org). De bijdragen in deze aflevering zijn van Roger Damoiseaux, Tim olde Hartman, Toine Lagro-Janssen, Peter Lucassen en Joost Zaat.